

**UCHWAŁA NR
RADY MIEJSKIEJ STRONIA ŚLĄSKIEGO**

z dnia 26 stycznia 2015 r.

w sprawie rozpatrzenia skargi na działalność Burmistrza Stronia Śląskiego.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (j.t. Dz.U. z 2013 r., poz. 594 ze zmianami) oraz art. 229 pkt 3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (j.t. Dz.U. z 2013 r., poz. 267 ze zmianami), po rozpatrzeniu skargi, Rada Miejska Stronia Śląskiego uchwała, co następuje:

§ 1. Uznaje się skargę na działalność Burmistrza Stronia Śląskiego złożoną przez Radnych Rady Miejskiej Stronia Śląskiego VI kadencji: Panią Wiesławę Czerwińską, Panią Magdalenę Laskowską i Pana Wiesława Ryczek za bezzasadną.

§ 2. Zobowiązuje się Przewodniczącego Rady Miejskiej Stronia Śląskiego do zawiadomienia skarżących o sposobie załatwienia skargi.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Uzasadnienie

W dniu 29 września 2014 r. na ręce Przewodniczącego Rady Miejskiej Stronia Śląskiego wpłynęła skarga na działalność Burmistrza Stronia Śląskiego, złożona przez Radnych Rady Miejskiej VI Kadencji: Panią Wiesławę Czerwińską, Panią Magdalenę Laskowską i Pana Wiesława Ryczek. Powodem wniesienia skargi było działanie Burmistrza, skutkujące nie umieszczeniem w biuletynie samorządowym gminy Stronie Śląskie „Nowinki Strońskie” Rok XI, nr CXIX z dn. 25 września 2014 r. przekazanych do redakcji biuletynu informacji o terminie otwarcia biur Radnych, informacji o organizowanym przez Radnych spotkaniu z mieszkańcami poświęconym sprawom samorządowym oraz informacji o terminie organizowanych przez Radnych bezpłatnych porad prawnych. Przewodniczący Rady przekazał skargę do rozpatrzenia Komisji Rewizyjnej.

W uzasadnieniu skarżący powołali się w szczególności na rolę biuletynu samorządowego jako publikacji informującej mieszkańców Gminy o działaniach podejmowanych przez Burmistrza, Urząd Miejski, Radę Miejską i Radnych. Wskazali również, że informacje, które wysłali celem zamieszczenia w biuletynie, nie miały charakteru reklamowego lub wyborczego, a ich nieopublikowanie wpłynęło w istotny sposób na ograniczenie kontaktu z mieszkańcami.

Na podstawie:

- analizy przedmiotowej skargi oraz dołączonej do niej treści nie umieszczonych informacji w w/w numerze biuletynu „Nowinki Strońskie”;
- analizy archiwalnych numerów biuletynu „Nowinki Strońskie” pod kątem treści informacji umieszczanych przez skarżących;
- wyjaśnień złożonych przez Burmistrza Stronia Śląskiego na sesji Rady Miejskiej w dniu 29 września 2014 r.;
- wyjaśnień złożonych przez redaktor naczelną biuletynu „Nowinki Strońskie” p. Agnieszkę Szlendak na posiedzeniu Komisji Rewizyjnej w dniu 22 grudnia 2014 r.;

Komisja Rewizyjna Rady Miejskiej Stronia Śląskiego ustaliła następujący stan faktyczny:

Biuletyn Samorządowy gminy Stronie Śląskie „Nowinki Strońskie” wydawany jest od 16 listopada 2004 r. przez gminę Stronie Śląskie w formie bezpłatnego miesięcznika w nakładzie 1200 egzemplarzy. Jest tytułem prasowym zarejestrowanym, z nadanym numerem ISSN, podlegając tym samym przepisom ustawy z dnia 26 stycznia 1984 r. Prawo prasowe (j.t. Dz. U. z 2013 r. poz. 771). Sposób tworzenia poszczególnych wydań biuletynu jest identyczny: na podstawie nadesłanych tekstów Redaktor Naczelny przygotowuje wydanie biuletynu (skład, korekta, ewentualnie dokonuje selekcji tekstów, gdy jest ich zbyt dużo), które przed pójściem do druku podlega zatwierdzeniu przez Burmistrza. Dodatkowo, jak możemy przeczytać w stopce biuletynu: *„Redakcja zastrzega sobie prawo dokonywania skrótów, zmiany tytułów, podtytułów i poprawek stylistycznych oraz odrzucania nadesłanych materiałów bez podania przyczyny. Nadesłany materiał winien cechować się rzeczowym stylem, zwięzłym językiem oraz precyzyjnym i logicznym wywodem myślowym. Prosimy o dostarczanie artykułów najpóźniej do 15 dnia każdego miesiąca, drogą elektroniczną, na adres e-mail: promocja@stronie.pl lub dostarczyć osobiście w wersji elektronicznej”*.

Zwyczajowo, informacje przesyłane przez Radnych (o terminach otwarcia biur, o spotkaniach z mieszkańcami itp.) były umieszczane na ostatniej stronie biuletynu. W przypadku skarżących, informacje nie opublikowane w wydaniu z 25 września 2014 r., były w identycznej formie i treści publikowane regularnie, przez ostatnie kilka lat we wcześniejszych numerach biuletynu. Nie były nigdy przedmiotem zastrzeżeń tak ze strony Redaktora Naczelnego, jak i Burmistrza.

Odnosząc się do przedmiotu skargi na sesji Rady Miejskiej z dnia 29 września 2014 r., Burmistrz odpowiedział (cyt. za stenogramem z sesji w formie pliku audio): *„Natomiast odnośnie mojej skargi to oświadczam Państwu, że zrobiłem to z premedytacją, poleciłem nie ujmowanie tego i możecie mieć Państwo inne zdanie niż ja i taka była moja decyzja.”*

Przy rozpatrywaniu skargi Komisja Rewizyjna oparła się na następujących aktach prawnych, orzeczeniach sądowych, opiniach i dokumentach:

- Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (j.t. Dz.U. z 2013 r., poz. 594 ze zmianami);
- Ustawa z dnia 26 stycznia 1984 r. Prawo prasowe (Dz.U.Nr 5 z 1998 r., poz. 24 ze zmianami);

- Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (j.t. Dz.U. z 2013 r., poz. 267 ze zmianami);
- Wyrok Sądu Najwyższego - Izba Cywilna z dnia 18 stycznia 2007 r. I CSK 376/06
- Stanowisko Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu z dnia 7 maja 2014 r. w sprawie wydawania gazety gminnej;
- Odpowiedź Stowarzyszenia Dziennikarzy Polskich z dnia 1 grudnia 2014 r. na pismo wysłane przez Przewodniczącą Rady Miejskiej z prośbą o wyrażenie opinii w przedmiocie skargi.

Na podstawie wyżej wskazanego stanu faktycznego i prawnego, Komisja Rewizyjna ustaliła co następuje:

Art. 31 ustawy o samorządzie gminnym stanowi, iż *wójt* (burmistrz, prezydent miasta) *kieruje bieżącymi sprawami gminy oraz reprezentuje ją na zewnątrz*, natomiast zgodnie z art. 33 ust 5 tejże ustawy, *kierownik urzędu* (w rozpatrywanej skardze burmistrz Stronia Śląskiego) *wykonuje uprawnienia zwierzchnika służbowego w stosunku do pracowników urzędu oraz kierowników gminnych jednostek organizacyjnych*. W rozpatrywanej skardze dyspozycja z art. 33 znajduje zastosowanie, ponieważ Burmistrz jest zwierzchnikiem służbowym w stosunku do redaktor naczelnej biuletynu samorządowego „Nowinki Strońskie”, zatrudnionej w Urzędzie Miejskim w Stroniu Śląskim. Tym samym może wydawać polecenia służbowe w granicach przewidzianych ustawą o samorządzie gminnym.

Z drugiej strony, jak już nadmieniono, „Nowinki Strońskie” są tytułem prasowym zarejestrowanym w sądzie i podlegają przepisom ustawy – Prawo prasowe w ten sam sposób jak każda inna gazeta lub czasopismo. Art. 7 pkt 7 tejże ustawy stanowi, że *redaktorem naczelnym jest osoba posiadająca uprawnienia do decydowania o całokształcie działalności redakcji*, art. 25 ust 1.- *Redakcją kieruje redaktor naczelny*, a art. 25 ust. 4. - *Redaktor naczelny odpowiada za treść przygotowywanych przez redakcję materiałów prasowych oraz za sprawy redakcyjne i finansowe redakcji w granicach określonych w statucie lub właściwych przepisach. Jest również obowiązany do dbania o poprawność języka materiałów prasowych oraz przeciwdziałania jego wulgaryzacji*. Wskazanymi uprawnieniami nie dysponuje nikt inny, w tym wydawca (w rozpatrywanej skardze – Gmina Stronie Śląskie), ani jego przedstawiciel (w rozpatrywanej skardze – Burmistrz Stronia Śląskiego). Nie zmienia to faktu, że ustawa nie wskazuje żadnej sankcji z racji ingerencji w pracę redaktora naczelnego ze strony wydawcy lub kogokolwiek innego. Co więcej, jest to często spotykana praktyka w świecie mediów.

Kluczowe do rozpatrzenia przedmiotu skargi jest ustalenie, czy istniało uprawnienie Burmistrza Stronia Śląskiego do wydania polecenia o nie opublikowaniu przekazanych przez skarżących informacji - które zgodnie z terminologią prawa prasowego należy określić mianem ogłoszenia - w biuletynie samorządowym „Nowinki Strońskie”. Prawo prasowe przewiduje następujące przypadki odmowy opublikowania ogłoszenia: gdy jest ono sprzeczne z prawem lub zasadami współżycia społecznego (art. 36 ust. 2), gdy jego treść lub forma jest sprzeczna z linią programową bądź charakterem publikacji (art. 36 ust. 4). Trudno jednak wyrokować, czy można mówić tu o katalogu zamkniętym - w przywołanym wyżej orzeczeniu Sąd Najwyższy doprecyzował, mając na względzie m.in. wolność prasy i swobodę umów, że: *„Wydawca i redaktor naczelny dziennika nie mają obowiązku publikowania ogłoszeń i reklam. Gdy odmowa ma charakter dyskryminujący, powinna być uzasadniona przesłanką sprzeczności opublikowania ogłoszenia lub reklamy z linią programową pisma bądź charakterem publikacji.”*. Dodatkowo należy mieć na uwadze, że przywołane ustępy z artykułu 36 Prawa prasowego poprzedza ust. 1, mówiący wyłącznie o odpłatnych ogłoszeniach. Stosowanie wskazanych przepisów per analogiam w stosunku do ogłoszeń bezpłatnych jest w ocenie Komisji wysoce wątpliwe (szczególnie w kontekście art. 34 i 35 Prawa prasowego).

W związku z powyższym, należy przyjąć cytowaną wyżej informację ze stopki redakcyjnej za podstawę do odmowy umieszczenia informacji przesłanych przez skarżących (*„Redakcja zastrzega sobie prawo (...) odrzucania nadesłanych materiałów bez podania przyczyny”*). Jednocześnie Komisja Rewizyjna, mając na względzie uniknięcie podobnych sytuacji w przyszłości, wnioskuje o opracowanie przez Redaktor Naczelną regulaminu biuletynu samorządowego „Nowinki Strońskie” i przedstawienie go do konsultacji komisjom Rady Miejskiej celem wniesienia uwag. Regulamin precyzowałby w szczególności charakter biuletynu (jako publikacji dostarczającej mieszkańcom informacji o działaniach podejmowanych przez wszystkie organy Gminy, jak również jej jednostki organizacyjne i pomocnicze) oraz zasady zamieszczania przesyłanych materiałów, w zgodzie z przepisami ustawy - Prawo prasowe i stanowiskiem Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej z dnia 7 maja 2014 r w sprawie wydawania gazety gminnej.

Mając na uwadze całokształt stanu faktycznego i prawnego, Komisja Rewizyjna Rady Miejskiej Stronia Śląskiego proponuje uznać złożoną skargę za bezzasadną.

